

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายบุญส่ง นันทอง

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ เลขที่ 377/2 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

โทรศัพท์ ๐๘๑ ๙๙๙๙๒๔๓

เกิด พ.ศ. ๒๕๔๒ ปัจจุบัน อายุ ๓๖ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาโท

สถาบันการศึกษา สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คณะ/สาขาวิชา บริหารธุรกิจ (NBA.)

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๘๐,๐๐๐... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ยางพารา

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
แปลงยางพารา แซมด้วยไม้ไผ่ ไม้ป่าเศรษฐกิจและไม้ผล

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
ฐานการเรียนรู้ที่ 1 สวนยางยั่งยืน

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การแปรรูปไม้ไผ่

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ (ชันโรง)

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 การเพิ่มมูลค่าสินค้า แปรรูปผลผลิต (กล้วยน้ำว้า) กล้วยหนีบแห้ง ,กล้วยหนีบแห้งโรยงา ,กล้วยตาก

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรหลัก - การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าหลักของ ศพก.

- การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ขอมาตรฐาน GAP จำนวน 25 ชนิดสินค้า

 กรมวิชาการเกษตร
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 สำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
 นางสาวมยุรา นันทอง

ที่อยู่ เลขที่ 54/4 หมู่ 1 ตำบลศาลาลำดวน อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดระยอง

ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร มกษ. 9001 - 2564

รหัสใบรับรอง	มกษ 03-9001-81-383-000060
รหัสแปลง	81040300-9383-0001-0067 ชนิดพืช พริกไทย พื้นที่ 0.2 ไร่
รหัสใบรับรอง	มกษ 03-9001-81-325-000020
รหัสแปลง	81040300-9325-0001-0345 ชนิดพืช ผักกูด พื้นที่ 0.5 ไร่
รหัสใบรับรอง	มกษ 03-9001-81-526-000105
รหัสแปลง	81040300-9326-0001-0369 ชนิดพืช ผักคะน้า พื้นที่ 0.5 ไร่
รหัสใบรับรอง	มกษ 03-9001-81-371-000050
รหัสแปลง	81040300-9371-0001-0367 ชนิดพืช ผักหวานบ้าน พื้นที่ 0.02 ไร่
รหัสใบรับรอง	มกษ 03-9001-81-373-000074
รหัสแปลง	81040300-9373-0001-0381 ชนิดพืช พริก พื้นที่ 0.01 ไร่

จัดตั้งแปลง หมู่ที่ 4 ตำบลคลองคอก อำเภอกองค้อ จังหวัดระยอง
 วันที่รับใบฯ 24 เดือน กันยายน พ.ศ. 2567 วันที่หมดอายุ 23 เดือน กันยายน พ.ศ. 2569

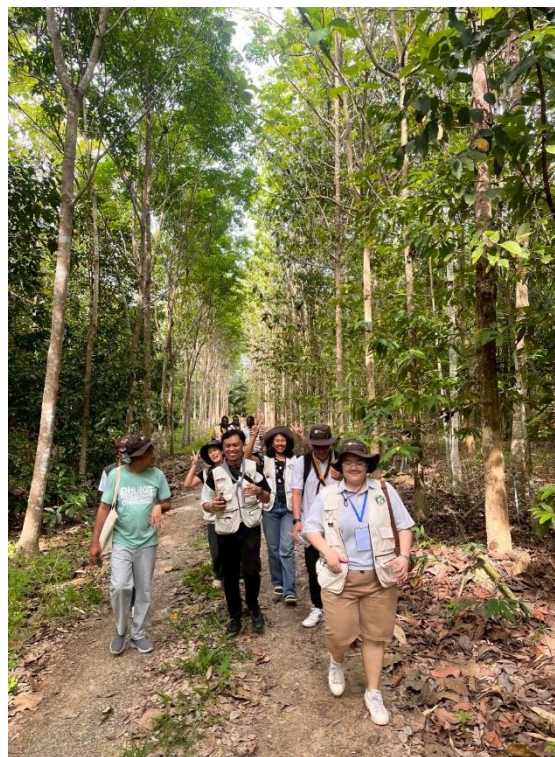

 (นางสาวมยุรา คงสาร)
 ผู้อำนวยการสำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
 ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

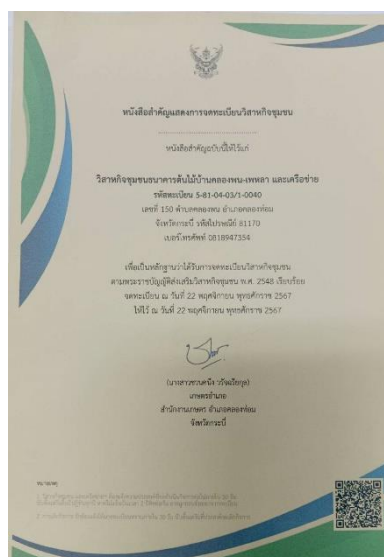
สำนักบริหารมาตรฐานการเกษตร มกษที่ 7 หมู่ 4 ตำบลศาลาลำดวน อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดระยอง โทร. 077-259317 อีเมล : gao_nard@hotmail.com

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย - เศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย

- วิสาหกิจชุมชน
- การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- การแปรรูปไข่
- บัญชีครัวเรือน
- ประมง

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และ รูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

- การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก. โดยการใช้ฮอร์โมนเอทธิลีนเพิ่ม ผลผลิตยางพารา เอทธิลีนเป็นฮอร์โมนพืชที่อยู่ในสภาพแก๊ส มีน้ำหนักเบา ไวไฟ ไม่มีสี ไม่มีพิษ ไม่เป็นอันตรายแก่คนและ สัตว์ เอทธิลีนเป็นแก๊สประเภทไฮโดรคาร์บอน มีกลิ่นเล็กน้อย และระเหยได้ง่าย ที่ใช้กระตุ้นการไหลของน้ำยาง มี ๒ ชนิด คือ ของเหลว และ แก๊ส

วัตถุประสงค์ของการใช้เอทธิลีน

๑. ทำให้ได้ผลผลิตน้ำยางเพิ่ม ๓ - ๑๐ เท่าต่อครั้งกรีด โดยเฉลี่ย ๓ - ๔ เท่าต่อ เดือน
๒. การกรีดหน้าสั้นเพียง ๔ นิ้ว ทำให้ประหยัดหน้ากรีด สามารถกรีดยางได้นาน ๔๐ - ๕๐ ปี
๓. เหมาะสำหรับเจ้าของสวนทุกขนาดโดยเฉพาะเจ้าของสวนยางขนาดเล็ก
๔. ไม่ต้องอดหลับอดนอน เพราะกรีดตอนเย็น เก็บน้ำยางตอนเช้า
๕. จำนวนวันกรีดยางเหลือเพียงเดือนละ ๑๐ วัน ทำให้มีเวลาเหลือที่จะไปทำอย่างอื่น

หรือกรีดยางได้ถึง ๓ แปลง

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ บรรยาย และสาธิต

[illegible]

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
แปรรูปไม้ไผ่ที่ปลูกแซมในสวนยางยั่งยืน โดยการแช่น้ำยากันมอด ช่วยเพิ่มมูลค่าได้ มาก ไม้เฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่ (โต๊ะ เก้าอี้ ศาลา โคมไฟ ฯลฯ) เครื่องจักรสานไม้ไผ่, ออกแบบตกแต่งจัดภูมิ ทัศน์ด้วยไม้ไผ่ ฯลฯ ไม้ไผ่แนวถาวรไม้ไผ่ (ชาวโกล)																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงแมลง	1	ฐาน														
เลี้ยงผึ้งชันโรง																
- ฐานเรียนรู้ เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า	1	ฐาน														
แปรรูปผลผลิต (กล้วยน้ำว้า) กล้วยหีบแห้ง กล้วยหีบแห้งโรยงา , กล้วยตาก																
2.2 ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ																
- ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ	4	ครั้ง				1			1		1		1			
3. การให้บริการของ ศพก.																
3.1 การให้บริการข้อมูล ข่าวสาร	12	ครั้ง														
3.2 การให้บริการด้านการเกษตร																
3.4 การแก้ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียน		ครั้ง														
4. การอบรมเกษตรกร			7,500													

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
- การอบรมเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตร และแผนการเรียนรู้ของ ศพก.	3/10	ครั้ง/ ราย														
- สรุปผลการอบรม																
5. พัฒนาทีมงาน																
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนา ตนเองและสมาชิก																
6. ติดตามประเมินผลและรายงาน																
6.1 การรายงานความก้าวหน้า																
6.2 สรุปผลการดำเนินงาน																

คณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคลองท่อมจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตร ลดความเสี่ยง เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้มากขึ้นผลผลิตมี ประสิทธิภาพ นำสู่การเกษตรที่ยั่งยืน ขณะเดียวกันยังช่วยรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้โลกน่าอยู่ขึ้น

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้

◆ ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาไม่แน่นอน เกษตรกรไม่สามารถควบคุมราคาได้

◆ ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ เช่น

๑. ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ทำงานโดยใช้แผงโซลาร์เซลล์แปลงแสงอาทิตย์เป็นพลังงานไฟฟ้า แล้วนำไปใช้ ขับเคลื่อนมอเตอร์ปั้มน้ำ ช่วยให้สามารถสูบน้ำได้โดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งพลังงานอื่นๆ.

๒. โดยการใช้ฮอร์โมนเอทธิลีนเพิ่มผลผลิตยางพารา เอทธิลีนเป็นฮอร์โมนพืชที่อยู่ในสภาพแก๊ส มีน้ำหนัก เบา ไวไฟ ไม่มีสี ไม่มีพิษ ไม่เป็นอันตรายแก่คนและสัตว์ เอทธิลีนเป็นแก๊สประเภทไฮโดรคาร์บอน มีกลิ่น เล็กน้อย และระเหยได้ง่าย ที่ใช้กระตุ้นการไหลของน้ำยาง

๓. HandySense ระบบเกษตรแม่นยำ ฟาร์มอัจฉริยะ ผสมผสานเทคโนโลยีเซนเซอร์ตรวจวัด สภาพแวดล้อมทางการเกษตรและระบบควบคุมการทำงานอัตโนมัติได้รับการออกแบบให้ใช้งานง่าย ทนทานต่อสภาพแวดล้อมด้วยให้เกษตรกรไทยได้ใช้งานเทคโนโลยีสมัยใหม่

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรม การเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

◆ การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ ใช้การทำสวนยางพาราแบบวนเกษตร

◆ การลดต้นทุนการผลิต การใช้ระบบโซลาร์เซลล์ในการกระจายน้ำในแปลง

◆ การเพิ่มผลผลิต โดยการใช้ฮอร์โมนเอทธิลีนเพิ่มผลผลิตยางพารา ใช้กระตุ้นการไหลของน้ำยาง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

◆ การใช้ระบบโซลาร์เซลล์ มาแทนพลังงานไฟฟ้าในการกระจายน้ำในแปลง

◆ การใช้ฮอร์โมนเอทธิลีน ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตยางพาราใช้กระตุ้นการไหลของน้ำยาง เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย ลดเวลา ลดแรงงาน

◆ วนเกษตร การทำสวนแบบธรรมชาติ การผสมผสานต้นไม้เข้ากับการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ เพื่อสร้าง ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม. การทำวนเกษตรเป็นการใช้ที่ดินแบบผสมผสาน โดยอาจปลูกพืชเกษตร ควบคู่กับไม้ป่า หรือเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปด้วย

- ๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยน พันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด) การปลูกพืชตามหลัก GAP : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพื่อผลิตพืชอาหารให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม GAP เน้นการจัดการกระบวนการผลิตอย่างมีระบบ ตั้งแต่การ เตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับ ใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการ เปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒๔.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)หมาก.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑..ไร่.....
๑.๒)พริกไทย.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒..ไร่.....
๑.๓)ผักกูด.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....
๑.๔)ผักเหลียง.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....
๑.๕)ผักหวานบ้าน.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๒..ไร่.....
๑.๖)พริก.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๑..ไร่.....
๑.๗)กระท่อท้านเขียว.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๒..ไร่.....
๑.๘)มะม่วง.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๗๕..ไร่.....
๑.๙)กาแฟโรบัสต้า.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....
๑.๑๐)สับปะรด.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๓..ไร่.....
๑.๑๑)ขนุน.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒..ไร่.....
๑.๑๒)จำปาตะ.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๗..ไร่.....
๑.๑๓)ทุเรียนสาธิตา.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....
๑.๑๔)ทุเรียนหมอนทอง.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒..ไร่.....
๑.๑๕)ชะอม.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๑..ไร่.....
๑.๑๖)มะม่วงหิมพานต์.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๓..ไร่.....
๑.๑๗)โกโก้.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๒..ไร่.....
๑.๑๘)กล้วยน้ำว้า.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒๕..ไร่.....
๑.๑๙)อ้อย.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๐๑..ไร่.....
๑.๒๐)ไผ่ตงหวาน.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....
๑.๒๑)ไผ่กิมชุง.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒..ไร่.....
๑.๒๒)ไผ่เลี้ยง.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....
๑.๒๓)ไผ่.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.๕..ไร่.....
๑.๒๔)ส้มโอทับทิมสยาม.....	พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๖..ไร่.....

๒) สีน้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาบึก จำนวน.....๑๒๐ ตัว.....

๒.๒) ปลานิล จำนวน.....๕๐๐ ตัว.....

๒.๓) ปลาดุกนา จำนวน.....๑๕๐ ตัว.....

๓) สีน้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) ห่าน จำนวน.....๔.....(ตัว)

๓.๒) ชนโรง จำนวน.....๒๕.. (รัง)

๓.๓) จำนวน..... (ตัว)

๔) สีน้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)กล้วยหนีบ..... จำนวน.....๑๐.....กก./เดือน

๔.๒)กล้วยตาก..... จำนวน.....๕.....กก./เดือน

๔.๓)ชาใบไผ่..... จำนวน.....๑๕ กระปุก/เดือน

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าน้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าน้าเกษตรหลัก)

๑) สีน้า...ยางพารา...มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ตัดหญ้า..... เป็นเงิน.....๓๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒)ปุ๋ยอินทรีย์..... เป็นเงิน.....๗,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓)ปุ๋ยเคมี..... เป็นเงิน.....๘๗๐.....บาท/ไร่

๑.๔) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๕) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๘,๑๗๐.....บาท/ไร่

รายได้๑๖,๕๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าน้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง

◆ กล้วยสด กล้วยหนีบ กล้วยตาก ผักเหมียง ชะอม ผักกูด ผักหวาน ยางพารา

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๓๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าน้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง

◆ มะพร้าวอ่อน อ้อยคั้นน้ำ ผักเหมียง

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๖,๖๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าน้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง

◆ ยางก้อนถ้วย น้ำยางสด

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๓,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าน้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง

◆ ไผ่ ชนโรง

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๕๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง : การทำการเกษตรแบบผสมผสานทำให้เกษตรกรใกล้เคียงที่เข้ามาศึกษาดูงานสามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้

: เกษตรกรต้นแบบได้รับรางวัลจากหน่วยงานทั้งระดับเขตและระดับประเทศ

: มีรายได้หลากหลาย รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี

: สภาพเศรษฐกิจมีความมั่นคง

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น : เป็นแหล่งศึกษาดูงานกับเกษตรกรที่สนใจ และเกษตรกรทั่วไปจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ ปราชญ์สาขากการการยางแห่งประเทศไทย
: แจกพันธุ์ไม้ให้เกษตรกรไปขยายพันธุ์ เช่น ไม้

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน : เป็นพื้นฐานในการช่วยเหลือชุมชน และส่วนรวม โดยการนำผลผลิตที่ได้จากศพก. เช่น ผักเหมาียง หน่อไม้ ไปช่วยงานในชุมชน ได้แก่ งานบวช งานบุญต่างๆ
: บริษัทมิชลินประเทศไทยสนับสนุนงบประมาณในการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อแจกพันธุ์ไม้ให้เกษตรกร
: ร่วมกับ WWF (World Wide Fund for Nature) องค์กรกองทุนสัตว์ป่าโลกสากลเป็นองค์กรการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยยับยั้งการทำลายสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติและใช้พลังงานทดแทน ซึ่งสนับสนุนงบประมาณให้นำเกษตรกรไปศึกษาดูงานที่จังหวัดบุรีรัมย์

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑. ระบบโซล่าเซลล์ มาแทนพลังงานไฟฟ้าในการกระจายน้ำในแปลงด้วยระบบอัตโนมัติ

๒. การใช้ฮอร์โมนเอทิลีนเพิ่มผลผลิตยางพารา ใช้กระตุ้นการไหลของน้ำยาง

๓. ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ สนับสนุนจาก กยท. สาขาลองท่อม ใช้ในการอบกล้วย กล้วยตาก

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

◆ ลดภาวะโลกร้อน

◆ นักหายากหลายชนิดอาศัยในแปลง การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตในหนึ่งหน่วยพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ต่อสิ่งมีชีวิตด้วยกันเองและปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อม เช่น นักแขวงแขวหางบัว

◆ สมาชิกได้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนธนาคารต้นไม้คลองพน - เพขลาและเครือข่ายรหัสทะเบียน ๕-๘๑-๐๔-๐๓/๑-๐๐๔๐ จด ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และสมาชิกได้ขายคาร์บอนเครดิต

◆ พืชที่ปลูกอุดมสมบูรณ์ ได้ผลผลิตเพิ่ม

◆ ได้บุญอินทรีย์จากธรรมชาติ ใบพืชที่ทับถมกัน

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- ◆ ปราชญ์ สาขาการยางแห่งประเทศไทย
- ◆ ปราชญ์เกษตรแห่งแผ่นดิน ระดับจังหวัด ปี ๒๕๖๗ สาขานำชุมชนและเครือข่าย

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- ◆ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ◆ ศูนย์เรียนรู้สวนยางยั่งยืน
- ◆ วิทยากรถ่ายทอดความรู้ เรื่องยางพารา ปาล์มน้ำมัน เกษตรผสมผสาน และวนเกษตร

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ◆ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้ามาศึกษา ดูงานนำไปประยุกต์ใช้
- ◆ ธกส. นำเกษตรกร ลูกหนี้ NPL มาดูแนวทางในการเพิ่มรายได้ เพื่อไปปรับวิถีความเป็นอยู่ เพื่อให้สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้ต่อไป

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ◆ มีฐานเรียนรู้
- ◆ มีแปลงเรียนรู้
- ◆ มีวิทยากรประจำแปลง

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- ◆ มีการอบรมให้ความรู้
- ◆ มีเกษตรกรมาศึกษาดูงาน
- ◆ มีการทำคลิป VDO ผ่านสื่อ Social Media

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- ◆ เป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนธนาคารต้นไม้คลองพน - เพขลาและเครือข่ายรหัสทะเบียน ๕-๘๑-๐๔-๐๓/๑-๐๐๔๐ จัด ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และสมาชิกได้ขายคาร์บอนเครดิต
- ◆ เป็นเครือข่ายเกษตรกรชาวสวนยาง ระดับจังหวัดและระดับประเทศ
- ◆ เป็นจุดเรียนรู้ให้เกษตรกรเข้ามาศึกษาดูงาน

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างเป็นทางการ

มีบทบาทและหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงการจัดทำแผนพัฒนาและแผนการดำเนินงานของ ศพก. ในระดับพื้นที่ และยังมีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมกับชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่

และมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ โดยการส่งเสริมการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

บทบาทของประธาน ศพก. ประกอบด้วย

- การบริหารจัดการ : กำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรในชุมชน
: จัดทำแผนการเรียนรู้ของเกษตรกรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
: ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ ศพก.
: รายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี : ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมกับชุมชน
: เชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น สถาบันการศึกษา
: ส่งเสริมการเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่
- การสร้างเครือข่าย : สร้างความร่วมมือระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
: เชื่อมโยงเครือข่าย ศพก.ระดับต่าง ๆ
: ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร
- กรมส่งเสริมการเกษตร : ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเกษตร
: ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน
: ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร
- การปฏิบัติงานอื่น ๆ : ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
: เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
ได้เป็นส่วนหนึ่งในการให้ความรู้ ประสบการณ์ที่ส่งผ่านสู่เกษตรกรที่เข้ามาฝึกอบรม

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการ เป็นผู้นำหลาย ๆองค์กร

๑. นายกสมาคมชาวสวนยางจังหวัดกระบี่
๒. ประธานสมัชชาสวนยางยั่งยืนแห่งประเทศไทย
๓. ประธานเครือข่ายสวนยางระดับสาขาเมืองกระบี่
๔. คณะกรรมการสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่
๕. อดีตประธานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดกระบี่
๖. คณะกรรมการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัดกระบี่
๗. อดีตนายกสมาคมสหพันธ์ชาวสวนยางแห่งประเทศไทย
๘. คณะกรรมการสถานศึกษา รร.คลองพนสฤกษ์พิทยา และรร.บ้านคลองพน
๙. ปราชญ์เกษตรแห่งแผ่นดิน ระดับจังหวัดกระบี่ ปี ๒๕๖๘
๑๐. ผู้ทรงคุณวุฒิเทศบาลตำบลคลองพน
๑๑. คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหาคาผลผลิตเกษตรตกต่ำ
๑๒. อนุกรรมการคนไร้ที่พึ่ง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่

ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบไม่เป็นทางการ

๑. ผู้อาวุโสในชุมชน
๒. ผู้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน
๓. มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ
๔. มีความสามารถในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์
๕. มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม
๖. มีความรอบรู้และมีวิสัยทัศน์
๗. เป็นแหล่งความรู้และประสบการณ์
๘. เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต
๙. ปราชญ์ชาวบ้าน
๑๐. ผู้นำกลุ่มอาชีพต่าง ๆ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ◆ ร่วมกิจกรรมประเพณีถือศีลอด (ถือศีลอดตรอมฏอน) โดยการมอบอินทผลัม
- ◆ มอบวีลแชร์ และเงิน ให้ผู้สูงอายุ ต.คลองพน
- ◆ สนับสนุนปัจจัย ต้นพันธุ์พืช ให้เกษตรกรนำไปขยายพันธุ์

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ไม่มีความยากจน ในหมู่คนขยัน”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ◆ สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่
- ◆ สำนักงานเกษตรอำเภอคลองท่อม
- ◆ สำนักงานประมงอำเภอคลองท่อม
- ◆ การยางแห่งประเทศไทย สาขาคลองท่อม
- ◆ ศพก.อ.คลองท่อม

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. การเตรียมการ

- ◆ กำหนดเป้าหมายและขอบเขตของการถอดบทเรียน
- ◆ วางแผนการดำเนินงาน รวมถึงวิธีการและเครื่องมือที่ใช้
- ◆ เตรียมทีมงานและผู้เข้าร่วม
- ◆ กำหนดประเด็นคำถามหลักที่ต้องการคำตอบ

๒. ดำเนินการ

- ◆ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ (เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต)
- ◆ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม
- ◆ ระบุปัจจัยแห่งความสำเร็จและอุปสรรค
- ◆ สรุปบทเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์

๓. นำไปใช้

- ◆ นำบทเรียนที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาวิธีการทำงาน
- ◆ นำบทเรียนไปถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น
- ◆ นำบทเรียนไปใช้ในการวางแผนงานในอนาคต

เครื่องมือและเทคนิคที่ใช้ในการถอดบทเรียน เลือกเทคนิคการถอดบทเรียนที่เหมาะสมกับบริบท และผู้เข้าร่วม

- ◆ การใช้คำถามปลายเปิด
- ◆ การเล่าเรื่องราวประสบการณ์ เพื่อดึงความรู้และข้อคิดจากประสบการณ์นั้น
- ◆ การตั้งคำถามเชิงบวก เพื่อค้นหาจุดแข็งและศักยภาพ
- ◆ การฟังอย่างตั้งใจและใส่ใจ เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ของผู้เล่าอย่างลึกซึ้ง
- ◆ การศึกษาและวิเคราะห์เรื่องราวความสำเร็จ เพื่อเรียนรู้จากความสำเร็จนั้น
- ◆ ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย
- ◆ ช่วยในการระดมความคิดเห็น จัดกลุ่มข้อมูล และสรุปประเด็นสำคัญ
- ◆ การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง
- ◆ การสังเกต เป็นการสังเกตการณ์และบันทึกข้อมูลจากการปฏิบัติงานจริง

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ◆ สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย : ฝนตก

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ◆ สร้างความเข้าใจ : ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียนความสำคัญของการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมจะได้รับ
- ◆ เตรียมความพร้อม : จัดเตรียมข้อมูลที่จำเป็น และกำหนดประเด็นที่ต้องการเรียนรู้ให้ชัดเจน
- ◆ สร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวย : ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ไม่มีการตัดสินหรือตำหนิ

- ◆ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม : เลือกเทคนิคการถอดบทเรียนที่เหมาะสมกับบริบทและผู้เข้าร่วม เช่น การใช้คำถามปลายเปิด หรือการเล่าเรื่อง
- ◆ ติดตามและประเมินผล : นำบทเรียนที่ได้ไปปรับใช้จริง และติดตามผลลัพธ์เพื่อประเมินประสิทธิภาพ
- ◆ บันทึกและเผยแพร่ : จัดทำรายงานการถอดบทเรียน และเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงานต่อไป

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

